

Αθήνα, 5 Νοεμβρίου 2013
Αριθμ.Πρωτ.***

Προς τον κύριο ***

Αγαπητέ κύριε ***,

Ο Συνήγορος του Πολίτη παρέλαβε την αναφορά σας, με την οποία διαμαρτύρεσθε για «υπέρμετρες» χρεώσεις τόσο τακτικών εισφορών όσο και τελών καθυστέρησης από τον Ο.Α.Ε.Ε., τις οποίες θεωρείτε μη ρεαλιστικές και δυσβάστακτες, ιδίως εν μέσω της οξείας οικονομικής κρίσης. Επί πλέον, διαμαρτύρεσθε για τη στέρηση, εκ του ανωτέρω λόγου, πρόσβασης σε παροχές ασθενείας όσο και για τον αναδρομικό καταλογισμό εισφορών ασθενείας, ενώ δεν υφίσταται αντίστοιχη νομοθετική πρόβλεψη για αναδρομική κάλυψη δαπανών υγείας για το χρονικό διάστημα που αφορά ο συγκεκριμένος αναδρομικός καταλογισμός. Σωρεύετε επίσης αίτημα διαγραφής οφειλών προς το ταμείο για παρελθούσες ασφαλιστικές περιόδους με αντίστοιχη διαγραφή συντάξιμων περιόδων.

Κατ' αρχάς, για τα ζητήματα που θέτετε, παραθέτουμε αναλυτικώς και ενημερωτικώς τις διατάξεις της ισχύουσας σήμερα νομοθεσίας:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Καταστατικού του ΟΑΕΕ (Π.Δ. 258/2005),

«Στην υποχρεωτική ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε. υπάγονται όλα τα... φυσικά πρόσωπα ... που ασκούν την δραστηριότητά τους στην Ελλάδα: ... α) Οι επαγγελματίες και βιοτέχνες, ...β) Τα ασκούντα εμπορία πρόσωπα, τα οποία κατά νόμο υπάγονται σε Εμπορικό, Βιομηχανικό ή Βιοτεχνικό Επιμελητήριο ... Τα μέλη ή μέτοχοι Οργανισμών, Κοινοπραξιών ή κάθε μορφής Εταιρειών...».

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2 και 4 του Κανονισμού Κλάδου Υγείας ΟΑΕΕ (ΥΑ 35///1999: Έγκριση κανονισμού Κλάδου Υγείας ΟΑΕΕ),

«...Α. Στον Κλάδο Υγείας του ΟΑΕΕ, υπάγονται υποχρεωτικά:¹ ... 1. Οι ασφαλιζόμενοι στον Κλάδο Ασθενείας του ΤΕΒΕ. ... 2. Οι ασφαλιζόμενοι στον Κλάδο Ασθενείας του ΤΑΕ...Οι εισφορές του κλάδου υγείας συνεισπράττονται² με τις εισφορές του κλάδου σύνταξης και εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις περί του τρόπου εισπράξεως, των προθεσμιών καταβολής και κυρώσεων στις περιπτώσεις καθυστέρησης των εισφορών που ισχύουν για τις εισφορές του Κλάδου Σύνταξης....».

Σύμφωνα δε με το άρθρο 6 της Υπουργικής Απόφασης (ΥΑ 35/1385/1999: Έγκριση Κανονισμού Κλάδου Υγείας ΟΑΕΕ), για τη **διατήρηση του δικαιώματος σε παροχές υγείας και της θεώρησης του βιβλιαρίου ασθενείας, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η καταβολή ή η εξόφληση των απαιτητών μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών.**

Απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής εισφορών για τον Κλάδο Υγείας του ΟΑΕΕ έχουν οι ασφαλισμένοι του ΟΑΕΕ, εφόσον είναι άμεσα ασφαλισμένοι ή συνταξιούχοι από δική τους απασχόληση για παροχές ασθενείας σε άλλο Ασφαλιστικό Οργανισμό.

¹ υπογράμμιση δική μας

² υπογράμμιση δική μας

Περαιτέρω, η καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών, σύμφωνα με το άρθρο 15 του Καταστατικού του ΟΑΕΕ, είναι υποχρεωτική³. Η υποχρέωση αυτή διαρκεί όσο διαρκεί και η ασφαλιστική σχέση του ασφαλισμένου με τον Οργανισμό, όπως ορίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 9,10 και 11 του Καταστατικού του ΟΑΕΕ :

«... Η ασφαλιστική σχέση του ασφαλισμένου με τον Οργανισμό αρχίζει:... Από την ημερομηνία έναρξης άσκησης του επαγγέλματος στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.⁴, εκτός των ιδιοκτητών, χρηστών και εκμεταλλευτών Δ.Χ. αυτών, που αρχίζει από την ημερομηνία που απέκτησαν την ιδιότητα αυτή και των ιδιοκτητών από κληρονομικό δικαίωμα, των οποίων αρχίζει μετά παρέλευση 9 μηνών από την ημερομηνία θανάτου....

Η ασφαλιστική σχέση του ασφαλισμένου με τον Οργανισμό λήγει: ...α) Με την οριστική διακοπή επαγγέλματος⁵ υπαγόμενου στην ασφάλιση του Οργανισμού.

β) Με την έλλειψη των απαιτούμενων στο άρθρο 2 του παρόντος προϋποθέσεων...

ε) Με την πτώχευση.

Ως ημερομηνία διακοπής του επαγγέλματος λαμβάνεται η βεβαιωθείσα από τη Δ.Ο.Υ. ημερομηνία οριστικής παύσης εργασιών⁶ του φυσικού ή νομικού προσώπου...».

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η θέση της επιχείρησης σε αδράνεια δεν απαλλάσσει τον ασφαλισμένο από την υποχρέωση της καταβολής ασφαλιστικών εισφορών.

Επίσης, σχετικά με το αίτημά σας για επιστροφή των εισφορών που έχετε καταβάλει στον ΟΑΕΕ, κατά τη διάρκεια της ασφάλισής σας στο φορέα, θα ήθελα να σας γνωρίσω ότι, κατά γενική αρχή του ασφαλιστικού δικαίου, οι εισφορές των ασφαλισμένων, οι οποίες καλύπτουν νομίμως χρόνο υποχρεωτικής ασφάλισης και περιλαμβάνονται μεταξύ των πόρων των ασφαλιστικών οργανισμών, με τους οποίους σχηματίζεται το ασφαλιστικό κεφάλαιο, δεν επιστρέφονται σε αυτούς που τις κατέβαλαν και όταν ακόμη καθίσταται βέβαιο από τα πράγματα ότι δεν είναι εφικτή η χορήγηση ασφαλιστικών παροχών (ΣτΕ 701/1984 ΝοΒ 33/177). Δεν κατοχυρώνεται, δηλαδή, η πλήρης ανταποδοτικότητα ασφαλιστικών εισφορών και παροχών.

Κατόπιν αυτού, δεν είναι δυνατή η αναζήτηση των ασφαλιστικών εισφορών που έχετε καταβάλει στον ασφαλιστικό σας φορέα, εφόσον νομίμως έχουν καταβληθεί, ακόμα κι αν η καταβολή τους δεν συνδέεται άρρηκτα με τη λήψη σύνταξης ή τη λήψη παροχών ασθενείας από τον φορέα.

Με βάση τα προαναφερθέντα, εφόσον ασκείτε δραστηριότητα υπαγόμενη στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ, η υπαγωγή σας και η καταβολή ασφαλιστικών εισφορών, τόσο για τον Κλάδο Σύνταξης όσο και για τον Κλάδο Υγείας ΟΑΕΕ είναι υποχρεωτική από την πλευρά σας.

³ «... 2. Ο Οργανισμός αποστέλλει στον υπόχρεο ασφαλισμένο του, μέσα στο πρώτο δεκαήμερο κάθε μονού μήνα, απόδειξη πληρωμής, το ύψος της οποίας αντιστοιχεί στο ποσό των δύο (2) μηνιαίων εισφορών, εκτός εάν υπάρχει έναρξη ή λήξη ασφαλιστικής περιόδου, οπότε η πρώτη ή η τελευταία απόδειξη είναι μηνιαία. ...Ο ασφαλισμένος υποχρεούται να καταβάλλει την κατά τα ανωτέρω διμηνιαία εισφορά μέχρι το τέλος του επομένου της αναφερομένης περιόδου μήνα, διαφορετικά από την πρώτη ημέρα του μεθεπόμενου μήνα η εισφορά θεωρείται καθυστερούμενη και επιβαρύνεται με πρόσθετα τέλη. ...3. Όλων των ειδών οι καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές υπέρ του Ο.Α.Ε.Ε. αναπροσαρμόζονται στο ύψος του ασφαλιστρού του χρόνου καταβολής τους και επιβαρύνονται με πρόσθετο τέλος 3% για τον πρώτο μήνα καθυστέρησης και 1% για κάθε επόμενο μήνα και μέχρι 120% συνολικά, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 9 του ν.3232/2004 (48 Α') όπως ισχύουν κάθε φορά σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 2676/1999 (1 Α')...». άρθρο 15, ΠΔ 258/2005.

⁴ υπογράμμιση δική μας

⁵ υπογράμμιση δική μας

⁶ υπογράμμιση δική μας

⁷ Λεπτομέρειες για τη διαδικασία έναρξης-διακοπής της ασφαλιστικής σχέσης και διαδικασία είσπραξης ασφαλιστικών εισφορών περιέχονται στον Κανονισμό Ασφαλιστικής Λειτουργίας Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.). Αριθ. Φ.80000/7228/308/06 (ΦΕΚ – 1397 Β/14-9-2006)

Ως προς το αίτημά σας για «διαγραφή» της οφειλής σας προς τον ΟΑΕΕ δεν προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, παρά μόνο παραγραφή μετά την παρέλευση 20ετίας. Ειδικότερα, οι διατάξεις του άρθρου 17 του Καταστατικού του Οργανισμού ορίζουν ότι,

«...Το δικαίωμα του Οργανισμού προς είσπραξη εισφορών παραγράφεται μετά από παρέλευση 20ετίας από τη λήξη του οικονομικού έτους⁸, κατά το οποίο αυτές κατέστησαν απαιτητές. Σε περίπτωση έκδοσης Π.Ε.Ε.Π.Τ. ή ρύθμισης των οφειλών σε δόσεις ή υποβολής μήνυσης από τον Οργανισμό ή σε κάθε άλλη περίπτωση προβλεπόμενη από τον Κ.Ε.Δ.Ε. η παραγραφή διακόπτεται και αρχίζει νέα 20ετής. Ο ασφαλισμένος δικαιούται να καταβάλλει τις εισφορές και μετά την παραγραφή αυτών, με το ισχύον ασφάλιστρο του χρόνου καταβολής και τις νόμιμες προσαυξήσεις. Στην περίπτωση αυτή ο Οργανισμός υποχρεούται να συνυπολογίσει το χρόνο, για τον οποίο καταβλήθηκαν οι εισφορές, ως χρόνο ασφάλισης...».

Σχετικά με την αναγκαστική είσπραξη οφειλόμενων εισφορών, η Γενική Διεύθυνση Ασφάλισης του ΟΑΕΕ μας ενημέρωσε ότι αρμόδια υπηρεσία για την έκδοση των σχετικών Πράξεων Επιβολής Εισφορών είναι πλέον το νέο Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ).

Γενικότερα, η αρμόδια υπηρεσία του ΟΑΕΕ ενημερώνει τους ασφαλισμένους που έχουν οφειλές ότι θα πρέπει να εξετάσουν την περίπτωση υπαγωγής τους στις υπάρχουσες ρυθμίσεις, ήτοι,

- 1 Ρύθμιση «ΝΕΑΣ ΑΡΧΗΣ», η οποία συνίσταται στην εξόφληση των οφειλών, που αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα μέχρι 31.12.2012, σε 48 μηνιαίες δόσεις με έκπτωση στα τέλη καθυστέρησης ανάλογα με το χρόνο εξόφλησης. Για καθυστερούμενες εισφορές από 1.1.2013 ισχύει παράλληλη ρύθμιση σε 12 δόσεις.
- 2 Πάγια ρύθμιση σε 12 ισόποσες μηνιαίες δόσεις, για την οποία δεν απαιτείται φορολογική ενημερότητα.

Για περισσότερες πληροφορίες ως προς τις προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και τους όρους της ρύθμισης θα πρέπει να απευθυνθείτε στο Περιφερειακό Τμήμα ΟΑΕΕ της περιοχής σας, ή να αναζητήσετε μέσω της ιστοσελίδας του ΟΑΕΕ (www.oaee.gr) τις σχετικές Εγκυκλίους του ΟΑΕΕ (**Εγκύκλιος 32/25.6.2013** και **Εγκύκλιος 33/10.7.2013**).

Τέλος, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι το Υπουργείο Υγείας παρέχει το δικαίωμα στους ασφαλισμένους που έχουν απολέσει την ασφαλιστική τους ικανότητα να εγγραφούν στο Πρόγραμμα «Εισιτήριο Ελεύθερης Πρόσβασης» για την παροχή, ωστόσο, υπηρεσιών μόνο πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Αναλυτικές πληροφορίες και οδηγίες υποβολής αίτησης υπάρχουν στην ιστοσελίδα www.healthvoucher.gr.

Ο Συνήγορος του Πολίτη λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι περισσότερες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις έχουν πληγεί από την οικονομική κρίση των τελευταίων ετών, ότι το ύψος των εισφορών ΟΑΕΕ, καθώς και τα πρόστιμα και οι προσαυξήσεις που επιβάλλονται σε καθυστερούμενες οφειλές είναι συχνά υπερβολικά και θεωρώντας ότι το ισχύον νομικό πλαίσιο είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό μη λειτουργικό, προτίθεται να συνεργαστεί με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, και ταυτόχρονα να υποβάλει προτάσεις που μπορεί να οδηγήσουν σε αναγκαίες νομοθετικές αλλαγές και τροποποιήσεις διοικητικών πρακτικών.

Η συγκεκριμένη διαμεσολαβητική προσπάθεια του Συνηγόρου του Πολίτη προς τους αρμόδιους φορείς θα αφορά μεταξύ άλλων τόσο το θέμα της παροχής ιατροφαρμακευτικής κάλυψης για όλους τους πολίτες, όσο και τη δυνατότητα παροχής περισσότερων διευκολύνσεων και ευνοϊκότερων ρυθμίσεων για την εξόφληση καθυστερούμενων οφειλών.

⁸ υπογράμμιση δική μας

Σημειώνουμε ότι για τα στάδια, καθώς και για τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης διαμεσολαβητικής προσπάθειας της Αρχής, θα μπορείτε να ενημερώνεστε από την ιστοσελίδα της Αρχής (www.synigoros.gr).

Με την ευκαιρία της επικοινωνίας μας αυτής, θα ήθελα να σας επισημάνω ότι η αναφορά σας στο Συνήγορο του Πολίτη δεν αναστέλλει τις τυχόν εκ του νόμου προβλεπόμενες προθεσμίες για την υποβολή ενστάσεων στα αρμόδια διοικητικά όργανα ή την άσκηση ενδίκων μέσων και βοηθημάτων ενώπιον των δικαστηρίων.

Σας ευχαριστώ για την εμπιστοσύνη σας και είμαι στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.

Με εκτίμηση,

Χρήστος Α. Ιωάννου

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη